

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ - Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών

«Γραμμική Άλγεβρα» (HY119) – Χειμερινό Εξάμηνο 2009-2010

Διδάσκων: Ι. Τσαγράκης

6^ο ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Άσκηση 1: Δείξτε ότι η απεικόνιση $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ με $f(x, y) = (2x, y)$ είναι γραμμική απεικόνιση και βρείτε τον $\ker f$. Είναι η f «1-1»;

Άσκηση 2: Δείξτε ότι η απεικόνιση $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ με $f(x, y, z) = (2x, y^3)$ δεν είναι γραμμική.

Άσκηση 3: Βρείτε πίνακα A στον οποίο αντιστοιχεί η γραμμική απεικόνιση $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ με $f(x, y) = (2x + y, 3y, x - y)$. Επίσης:

α) Εξετάστε αν η απεικόνιση είναι «1-1» ή «επί».

β) Βρείτε τη διάσταση του πυρήνα και τη διάσταση της εικόνας της απεικόνισης, καθώς και βάσεις τους.

Άσκηση 4: Εξηγήστε γιατί μια γραμμική απεικόνιση $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ δεν μπορεί να είναι «επί».

Άσκηση 5: Έστω V, W πραγματικοί διανυσματικοί χώροι και $f: V \rightarrow W$ γραμμική απεικόνιση. Αν $\dim V = \dim W$, τότε δείξτε ότι η f είναι «1-1» αν και μόνο αν η f είναι «επί».

Άσκηση 6: Βρείτε τον πίνακα που αντιστοιχεί στη γραμμική απεικόνιση η οποία απεικονίζει τα διανύσματα $(1, 0, 0)$, $(0, 1, 0)$ και $(0, 0, 1)$ στα διανύσματα $(1, 5, 2, 9)$, $(2, 6, 4, 7)$, $(3, 3, 7, 1)$, αντίστοιχα. Επίσης:

α) Εξετάστε αν η απεικόνιση είναι «1-1» ή «επί».

β) Βρείτε τη διάσταση του πυρήνα και τη διάσταση της εικόνας της απεικόνισης, καθώς και βάσεις τους.

Άσκηση 7: Έστω V, W πραγματικοί διανυσματικοί χώροι και οι διατεταγμένες βάσεις τους $\mathbb{B} = \{\vec{b}_1, \vec{b}_2, \vec{b}_3, \vec{b}_4\}$,

$\mathbb{B}' = \{\vec{b}'_1, \vec{b}'_2, \vec{b}'_3\}$ αντίστοιχα. Έστω η γραμμική απεικόνιση $f: V \rightarrow W$ με:

$$f(\vec{b}_1) = \vec{b}'_1 + \vec{b}'_2, \quad f(\vec{b}_2) = 2\vec{b}'_1 + \vec{b}'_3, \quad f(\vec{b}_3) = 3\vec{b}'_1 + \vec{b}'_2 + \vec{b}'_3, \quad f(\vec{b}_4) = 2\vec{b}'_2 - \vec{b}'_3$$

α) Εξετάστε αν η απεικόνιση είναι «1-1» ή «επί».

β) Να βρεθούν οι διαστάσεις των $\ker f$ και $\text{Im } f$.

γ) Να βρεθούν βάσεις των $\ker f$ και $\text{Im } f$.

Άσκηση 8: Έστω V ένας πραγματικός διανυσματικός χώρος και $\mathbb{B} = \{\vec{b}_1, \vec{b}_2, \vec{b}_3\}$ μια διατεταγμένη βάση του.

Έστω η γραμμική απεικόνιση $f: V \rightarrow V$ με: $f(\vec{b}_1) = 2\vec{b}_1 + 4\vec{b}_2 + \vec{b}_3$, $f(\vec{b}_2) = 3\vec{b}_1 + \vec{b}_2 - \vec{b}_3$,

$$f(\vec{b}_3) = -\vec{b}_1 + 2\vec{b}_2 + \vec{b}_3.$$

α) Βρείτε τον πίνακα της f ως προς τη \mathbb{B}

β) Εξετάστε αν η απεικόνιση είναι «1-1» ή «επί».

γ) Να βρεθούν οι διαστάσεις των $\ker f$ και $\text{Im } f$.

δ) Να βρεθούν βάσεις των $\ker f$ και $\text{Im } f$.

Άσκηση 9: Έστω η γραμμική απεικόνιση $L_A: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ που ορίζεται από τον πίνακα $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \end{bmatrix}$.

α) Δείξτε ότι η απεικόνιση είναι «επί».

β) Βρείτε ένα διάνυσμα $\vec{v} \in \mathbb{R}^3$ με την ιδιότητα $L_A(\vec{v}) = (-2, 5)$

γ) Βρείτε τον πυρήνα $\ker(L_A)$.

Άσκηση 10: Δίνεται ο υπόχωρος $W = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid x - 2y = 0\}$ του \mathbb{R}^2 .

- α) Βρείτε μια βάση του W και τη διάστασή του.
- β) Βρείτε πίνακα $A \in \mathbb{R}^{1 \times 2}$ έτσι ώστε $W = \mathcal{N}(A)$.
- γ) Βρείτε πίνακα $B \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$ έτσι ώστε $W = \mathcal{N}(B)$.
- δ) Βρείτε γραμμική απεικόνιση $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ έτσι ώστε $W = \ker f$.

Άσκηση 11: Έστω η διατεταγμένη βάση του \mathbb{R}^3 : $\mathbb{B} = \{\vec{b}_1, \vec{b}_2, \vec{b}_3\}$ με $\vec{b}_1 = (1, 1, 1)$, $\vec{b}_2 = (0, 1, -1)$, $\vec{b}_3 = (1, 2, 1)$.

Επίσης, έστω μια γραμμική απεικόνιση $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ με $f(1, 1, 1) = (1, 0, 1)$, $f(0, 1, -1) = (2, 1, 3)$, $f(1, 2, 1) = (1, 1, 2)$.

- α) Βρείτε τον πίνακα A της απεικόνισης, ως προς την κανονική βάση του \mathbb{R}^3
- β) Δείξτε ότι η εικόνα της f είναι ένα επίπεδο στον \mathbb{R}^3 .
- γ) Βρείτε τον πυρήνα της f
- δ) Βρείτε έναν υπόχωρο V του \mathbb{R}^3 διαστάσεως 2 τέτοιο ώστε $f(V) = \text{Im } f$.
- ε) Βρείτε ένα διάνυσμα $\vec{v} \in \mathbb{R}^3$ τέτοιο ώστε $f(\vec{v}) = (6, -1, 5)$.
- στ) Βρείτε έναν υπόχωρο W του \mathbb{R}^3 διαστάσεως 2 τέτοιο ώστε η εικόνα $f(W)$ να είναι η ευθεία στον \mathbb{R}^3 που ορίζεται από το διάνυσμα $(6, -1, 5)$.

Άσκηση 12: Εξετάστε αν οι απεικονίσεις που ορίζουν οι παρακάτω πίνακες είναι “1-1” ή “επί” και βρείτε τη διάσταση του πυρήνα και τη διάσταση της εικόνας της κάθε απεικόνισης.

$$\alpha) A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}, \quad \beta) B = \begin{bmatrix} 0 & 2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}, \quad \gamma) C = [3 \quad 2 \quad -1], \quad \delta) D = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 2 & 1 \\ -1 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΑΛΓΕΒΡΑ (HY-119)

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ 6

ΑΣΚΗΣΗ 1

Για δύο οποιαδήποτε διανύσματα $\vec{v}_1 = (x_1, y_1)$ και $\vec{v}_2 = (x_2, y_2)$ του \mathbb{R}^2 και $\forall \lambda \in \mathbb{R}$, έχουμε:

$$\begin{aligned} f(\lambda \vec{v}_1 + \vec{v}_2) &= f((\lambda x_1, \lambda y_1) + (x_2, y_2)) = f(\lambda x_1 + x_2, \lambda y_1 + y_2) = (2(\lambda x_1 + x_2), \lambda y_1 + y_2) = \\ &= (2\lambda x_1 + 2x_2, \lambda y_1 + y_2) = (2\lambda x_1, \lambda y_1) + (2x_2, y_2) = \lambda(2x_1, y_1) + (2x_2, y_2) = \\ &= \lambda f(x_1, y_1) + f(x_2, y_2) = \lambda f(\vec{v}_1) + f(\vec{v}_2) \end{aligned}$$

δηλαδή: $f(\lambda \vec{v}_1 + \vec{v}_2) = \lambda f(\vec{v}_1) + f(\vec{v}_2)$, $\forall \vec{v}_1, \vec{v}_2 \in \mathbb{R}^2$ & $\forall \lambda \in \mathbb{R}$

Άρα, η f είναι γραμμική απεικόνιση

Επίσης, εξ' ορισμού, έχουμε $\ker f = \{\vec{v} \in \mathbb{R}^2 \mid f(\vec{v}) = \vec{0}\}$

Όμως, $f(\vec{v}) = \vec{0} \Leftrightarrow f(x, y) = (0, 0) \Leftrightarrow (2x, y) = (0, 0) \Leftrightarrow (x, y) = (0, 0) \Leftrightarrow \vec{v} = \vec{0} \in \mathbb{R}^2$

Άρα: $\ker f = \{\vec{0}\}$, το οποίο επίσης σημαίνει ότι η f είναι «1-1».

ΑΣΚΗΣΗ 2

Για κάθε $\vec{v} = (x, y, z) \in \mathbb{R}^3$ έχουμε: $f(\lambda \vec{v}) = f(\lambda(x, y, z)) = f(\lambda x, \lambda y, \lambda z) = (2\lambda x, \lambda^3 y^3)$

ενώ $\lambda f(\vec{v}) = \lambda f(x, y, z) = \lambda(2x, y^3) = (2\lambda x, \lambda y^3)$

δηλαδή, γενικά: $f(\lambda \vec{v}) \neq \lambda f(\vec{v})$

Άρα, η f δεν είναι γραμμική απεικόνιση

ΑΣΚΗΣΗ 3

Η κανονική βάση του \mathbb{R}^2 είναι η $\mathbb{E} = \{\vec{e}_1, \vec{e}_2\}$ με $\vec{e}_1 = (1, 0)$ & $\vec{e}_2 = (0, 1)$, και η κανονική βάση του \mathbb{R}^3 είναι η $\mathbb{E}' = \{\vec{e}'_1, \vec{e}'_2, \vec{e}'_3\}$ με $\vec{e}'_1 = (1, 0, 0)$, $\vec{e}'_2 = (0, 1, 0)$ & $\vec{e}'_3 = (0, 0, 1)$.

$$\text{Έχουμε: } f(\vec{e}_1) = f((1, 0)) = (2, 0, 1) = 2\vec{e}'_1 + 0\vec{e}'_2 + 1\vec{e}'_3$$

$$f(\vec{e}_2) = f((0, 1)) = (1, 3, -1) = 1\vec{e}'_1 + 3\vec{e}'_2 - 1\vec{e}'_3$$

Άρα, $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$ είναι ο πίνακας της f ως προς τις κανονικές βάσεις των $\mathbb{R}^2, \mathbb{R}^3$

$$\underline{\text{2ος Τρόπος:}} \quad f\left(\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 2x + y \\ 3y \\ x - y \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}}_A \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$$

α) Επειδή ο A είναι 3×2 η τάξη $r(A)$ δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από 2, άρα $r(A) \neq m = 3$ και η απεικόνιση δεν είναι «επί». Επίσης,

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} (-1/2) \\ (+) \end{matrix}} \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 3 \\ 0 & -3/2 \end{bmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} 1/2 \\ (+) \end{matrix}} \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 3 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = U$$

$$r(A) = \{\text{πλήθος μη-μηδενικών γραμμών του } U\} = 2$$

Δηλαδή, $r(A) = n$ και άρα η f είναι «1-1».

β) Για τη διάσταση του πυρήνα έχουμε: $\dim(\ker f) = n - r(A) = 0$

ενώ για τη διάσταση της εικόνας: $\dim(\text{Im } f) = r(A) = 2$

Επίσης, $\dim(\ker f) = 0 \Leftrightarrow \ker f = \{\vec{0}\}$ και άρα, ο $\ker f$ δεν έχει βάση

Και $\{\text{μια βάση του } \text{Im } f\} = \{\text{οι στήλες του } A \text{ που αντιστοιχούν στις στήλες του } U \text{ που έχουν τους οδηγούς}\} = \{1^{\text{η}} \text{ \& } 2^{\text{η}} \text{ στήλη του } A\}$

$$\text{Δηλ. } \{\text{μια βάση του } \text{Im } f\} = \left\{ \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ -1 \end{bmatrix} \right\}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4

Γενικά, ξέρουμε ότι:

$$\{η f : V \rightarrow W \text{ είναι «επί»}\} \Leftrightarrow \text{Im } f = W \underset{\text{Im } f \subseteq W}{\Leftrightarrow} \dim(\text{Im } f) = \dim W \Leftrightarrow \dim(\text{Im } f) = m$$

Άρα, $\{η f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3 \text{ είναι «επί»}\} \Leftrightarrow \dim(\text{Im } f) = 3$, το οποίο είναι αδύνατο γιατί:

$$\dim(\text{Im } f) + \dim(\ker f) = \dim V, \quad \text{δηλ.} \quad \dim(\text{Im } f) + \dim(\ker f) = \dim \mathbb{R}^2$$

που σημαίνει: $\dim(\text{Im } f) + \dim(\ker f) = 2$, δηλ. $\dim(\text{Im } f) \leq 2$

2^{ος} Τρόπος: Γενικά, ξέρουμε ότι:

$$\{η f : V \rightarrow W \text{ με πίνακα } A \in \mathbb{R}^{m \times n} \text{ είναι «επί»}\} \text{ ανν } r(A) = m$$

Δηλαδή, $\{μια f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3 \text{ (που θα έχει πίνακα } A \in \mathbb{R}^{3 \times 2}) \text{ είναι «επί»}\} \text{ ανν } r(A) = 3$, το οποίο είναι αδύνατο γιατί ο A είναι 3×2 και άρα $r(A) \leq 2$

ΑΣΚΗΣΗ 5

Έστω $f : V \rightarrow W$ με $\dim V = \dim W$

$$\{η f : V \rightarrow W \text{ είναι «1-1»}\} \Leftrightarrow \ker f = \{\vec{0}\} \Leftrightarrow \dim(\ker f) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\underset{\dim(\text{Im } f) + \dim(\ker f) = \dim V}{\Leftrightarrow} \dim(\text{Im } f) = \dim V \underset{\dim V = \dim W}{\Leftrightarrow} \dim(\text{Im } f) = \dim W \underset{\text{Im } f \subseteq W}{\Leftrightarrow} \text{Im } f = W \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \{η f : V \rightarrow W \text{ είναι «επί»}\}$$

2^{ος} Τρόπος: Αν $\dim V = \dim W$ τότε η $f : V \rightarrow W$ έχει πίνακα $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ (δηλ. $m = n$)

Όμως: $\{η f \text{ είναι «επί»}\} \Leftrightarrow r(A) = m \Leftrightarrow r(A) = n \Leftrightarrow \{η f \text{ είναι «1-1»}\}$

ΑΣΚΗΣΗ 6

Τα διανύσματα $(1,0,0) = \vec{e}_1$, $(0,1,0) = \vec{e}_2$ & $(0,0,1) = \vec{e}_3$ αποτελούν την κανονική βάση $\mathbb{E} = \{\vec{e}_1, \vec{e}_2, \vec{e}_3\}$ του \mathbb{R}^3 τα οποία απεικονίζονται σε διανύσματα του \mathbb{R}^4 . Άρα, έχουμε: $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^4$ με

$$f(\vec{e}_1) = (1,5,2,9), \quad f(\vec{e}_2) = (2,6,4,7), \quad f(\vec{e}_3) = (3,3,7,1)$$

Άρα, $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 5 & 6 & 3 \\ 2 & 4 & 7 \\ 9 & 7 & 1 \end{bmatrix}$ είναι ο πίνακας της f ως προς τις κανονικές βάσεις των $\mathbb{R}^3, \mathbb{R}^4$

α) Επειδή ο A είναι 4×3 η τάξη $r(A)$ δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από 3, άρα $r(A) \neq m = 4$ και η απεικόνιση δεν είναι «επί». Επίσης,

$$\begin{aligned}
 A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 5 & 6 & 3 \\ 2 & 4 & 7 \\ 9 & 7 & 1 \end{bmatrix} & \xrightarrow{\substack{(-5) \quad (-2) \quad (-9) \\ \leftarrow (+) \quad \leftarrow (+) \quad \leftarrow (+)}}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & -4 & -12 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & -11 & -26 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{(-11/4) \\ \leftarrow (+)}}} \\
 & \longrightarrow \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & -4 & -12 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 7 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{(-7) \\ \leftarrow (+)}}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & -4 & -12 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = U
 \end{aligned}$$

$$r(A) = \{\text{πλήθος μη-μηδενικών γραμμών του } U\} = 3$$

Δηλαδή, $r(A) = n$ και άρα η f είναι «1-1».

β) Για τη διάσταση του πυρήνα έχουμε: $\dim(\ker f) = n - r(A) = 0$

ενώ για τη διάσταση της εικόνας: $\dim(\text{Im } f) = r(A) = 3$

Επίσης, $\dim(\ker f) = 0 \Leftrightarrow \ker f = \{\vec{0}\}$ και άρα, ο $\ker f$ δεν έχει βάση

Και $\{\text{μια βάση του } \text{Im } f\} = \{\text{οι στήλες του } A \text{ που αντιστοιχούν στις στήλες του } U \text{ που έχουν τους οδηγούς}\} = \{1^{\text{η}}, 2^{\text{η}} \text{ \& } 3^{\text{η}} \text{ στήλη του } A\}$

$$\text{Δηλ. } \{\text{μια βάση του } \text{Im } f\} = \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 5 \\ 2 \\ 9 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 \\ 6 \\ 4 \\ 7 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 3 \\ 3 \\ 7 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$$

ΑΣΚΗΣΗ 7

Καταρχάς, βρίσκουμε τον πίνακα της f ως προς τις βάσεις \mathbb{B}, \mathbb{B}' των V και W , αντίστοιχα. Ο πίνακας αυτός σχηματίζεται χρησιμοποιώντας ως στήλες τις συνιστώσες των $f(\vec{b}_1), f(\vec{b}_2), f(\vec{b}_3), f(\vec{b}_4)$ ως προς τη βάση $\mathbb{B}' = \{\vec{b}'_1, \vec{b}'_2, \vec{b}'_3\}$. Άρα, είναι ο

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

α) Επειδή ο A είναι 3×4 η τάξη $r(A)$ δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από 3, άρα $r(A) \neq n = 4$ και η απεικόνιση δεν είναι «1-1». Επίσης,

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 1 & -1 \end{bmatrix} \xrightarrow[\text{(+)}]{(-)} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & -2 & -2 & 2 \\ 0 & 1 & 1 & -1 \end{bmatrix} \xrightarrow[\text{(+)}]{1/2} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & -2 & -2 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = U$$

$$r(A) = \{\text{πλήθος μη-μηδενικών γραμμών του } U\} = 2$$

Δηλαδή, $r(A) \neq m = 3$ και άρα η f δεν είναι ούτε «επί».

β) $\dim(\ker f) = n - r(A) = 4 - 2 = 2$

$$\dim(\text{Im } f) = r(A) = 2$$

γ) $\{\text{μια βάση του } \text{Im } f\} = \{\text{οι στήλες του } A \text{ που αντιστοιχούν στις στήλες του } U \text{ που έχουν τους οδηγούς}\} = \{1^{\text{η}} \ \& \ 2^{\text{η}} \ \text{στήλη του } A\} = \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$ ως προς τη βάση

$$\mathbb{B}' = \{\vec{b}'_1, \vec{b}'_2, \vec{b}'_3\}$$

$$\Delta\eta\lambda. \{\text{μια βάση του } \text{Im } f\} = \{\vec{w}_1, \vec{w}_2\} \quad \mu\epsilon \quad \vec{w}_1 = \vec{b}'_1 + \vec{b}'_2, \quad \vec{w}_2 = 2\vec{b}'_1 + \vec{b}'_3$$

$$\Gamma\iota\alpha \text{ τον πυρήνα έχουμε: } A\vec{x} = \vec{0} \Leftrightarrow U\vec{x} = \vec{0} \Leftrightarrow \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & -2 & -2 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Βασικές μεταβλητές: x_1, x_2 , Ελεύθερες μεταβλητές: x_3, x_4

Ανάδρομη αντικατάσταση:

$$2^{\text{η}} \text{ εξίσωση: } -2x_2 - 2x_3 + 2x_4 = 0 \Rightarrow x_2 = -x_3 + x_4$$

$$1^{\text{η}} \text{ εξίσωση: } x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \Rightarrow x_1 + 2(-x_3 + x_4) + 3x_3 = 0 \Rightarrow x_1 = -x_3 - 2x_4$$

$$\text{Άρα: } \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -x_3 - 2x_4 \\ -x_3 + x_4 \\ x_3 \\ x_4 \end{bmatrix} \quad \text{δηλ.} \quad \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{bmatrix} = x_3 \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} + x_4 \begin{bmatrix} -2 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}, \quad x_3, x_4 \in \mathbb{R}$$

Επομένως:

$$\{\text{μια βάση του } \ker f\} = \{\vec{v}_1, \vec{v}_2\}, \quad \text{με } \vec{v}_1 = -\vec{b}_1 - \vec{b}_2 + \vec{b}_3 \quad \& \quad \vec{v}_2 = -2\vec{b}_1 + \vec{b}_2 + \vec{b}_4$$

ΑΣΚΗΣΗ 8

- α) Ο πίνακας της f ως προς τη βάση \mathbb{B} σχηματίζεται χρησιμοποιώντας ως στήλες τις συνιστώσες των $f(\vec{b}_1), f(\vec{b}_2), f(\vec{b}_3)$ ως προς τη βάση $\mathbb{B} = \{\vec{b}_1, \vec{b}_2, \vec{b}_3\}$. Άρα, είναι ο

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 3 & -1 \\ 4 & 1 & 2 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

- β) Επειδή ο A είναι τετραγωνικός, η f είναι «1-1» ανν είναι «επί», το οποίο συμβαίνει ανν $\det A \neq 0$

Έχουμε: $\det A = 2 \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} - 4 \begin{vmatrix} 3 & -1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} 3 & -1 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} = 6 - 8 + 7 = 5 \neq 0$, και άρα η f είναι «1-1» & «επί».

- γ) Έχουμε: $\det A \neq 0 \Leftrightarrow r(A) = m = n$. Άρα, $r(A) = 3$ και
 $\dim(\ker f) = n - r(A) = 0$
 $\dim(\text{Im } f) = r(A) = 3$

- δ) $\dim(\ker f) = 0 \Leftrightarrow \ker f = \{\vec{0}\}$ και άρα, ο $\ker f$ δεν έχει βάση

Επίσης, επειδή η $f: V \rightarrow V$ είναι «επί», έχουμε: $\text{Im } f = V$.

Άρα $\{\text{μια βάση του } \text{Im } f\} = \mathbb{B} = \{\vec{b}_1, \vec{b}_2, \vec{b}_3\}$

ΑΣΚΗΣΗ 9

α) Έχουμε: $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \end{bmatrix} \xrightarrow[\leftarrow(+)]{(-2)} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} = U$

$$r(A) = \{\text{πλήθος μη-μηδενικών γραμμών του } U\} = 2$$

δηλαδή $r(A) = m$, και άρα η L_A είναι «επί»

β) Έστω $\vec{v} = (x, y, z) \in \mathbb{R}^3$, τότε: $L_A(\vec{v}) = (-2, 5) \Leftrightarrow \underbrace{\begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \end{bmatrix}}_A \underbrace{\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}}_{\vec{v}} = \underbrace{\begin{bmatrix} -2 \\ 5 \end{bmatrix}}_{\vec{b}}$

Επειδή, έχουμε ήδη κάνει τη διαδικασία $A \xrightarrow[\text{απαλοιφές}]{} U$, δεν χρειάζεται να κάνουμε όλη τη διαδικασία απαλοιφής Gauss $\left[A \mid \vec{b} \right] \xrightarrow[\text{απαλοιφές}]{} \left[U \mid \vec{d} \right]$. Αρκεί να εφαρμόσουμε στο \vec{b} τα ίδια στάδια απαλοιφής που εφαρμόσαμε στη διαδικασία $A \xrightarrow[\text{απαλοιφές}]{} U$.

Έχουμε: $\vec{b} = \begin{bmatrix} -2 \\ 5 \end{bmatrix} \xrightarrow[\leftarrow(+)]{(-2)} \begin{bmatrix} -2 \\ 9 \end{bmatrix} = \vec{d}$

Άρα: $A\vec{v} = \vec{b} \Leftrightarrow U\vec{v} = \vec{d} \Leftrightarrow \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 \\ 9 \end{bmatrix}$

Βασικές μεταβλητές: x, y

Ελεύθερη μεταβλητή: z

Ανάδρομη αντικατάσταση:

2^η εξίσωση: $y + z = 9 \Rightarrow y = 9 - z$

1^η εξίσωση: $x + z = -2 \Rightarrow x = -2 - z$

Επομένως: $\vec{v} = \begin{bmatrix} -2 - z \\ 9 - z \\ z \end{bmatrix}$ δηλ. $\vec{v} = \begin{bmatrix} -2 \\ 9 \\ 0 \end{bmatrix} + z \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$, με $z \in \mathbb{R}$ (1)

δηλ. υπάρχουν άπειρα διανύσματα $\vec{v} \in \mathbb{R}^3$ με $L_A(\vec{v}) = (-2, 5)$.

π.χ. Ένα τέτοιο διάνυσμα είναι το $\vec{v} = (-2, 9, 0)$ (για $z = 0$),

ενώ ένα άλλο είναι το $\vec{v} = (-3, 8, 1)$ (για $z = 1$)

γ) Από τη γενική λύση (1) του $A\vec{v} = \vec{b}$ προκύπτει ότι η γενική λύση του ομογενούς συστήματος $A\vec{x} = \vec{0}$ είναι η: $\vec{x} = z \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$, με $z \in \mathbb{R}$

$$\text{Άρα, } \{ \text{μια βάση του } \ker(L_A) \} = \left\{ \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$$

δηλαδή ο $\ker(L_A)$ παριστάνει την ευθεία του διανύσματος $(-1, -1, 1)$ του \mathbb{R}^3
[δηλ. την ευθεία που διέρχεται από το σημείο $(0, 0, 0)$ και το σημείο $(-1, -1, 1)$]

ΑΣΚΗΣΗ 10

α) Για κάθε $\vec{w} = (x, y) \in W$ έχουμε:

$$\vec{w} = (x, y) = (2y, y) = y(2, 1) \text{ με } y \in \mathbb{R}$$

Άρα, $\{ \text{μια βάση του } W \} = \left\{ \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$ και επομένως: $\dim W = 1$

Σημείωση: ο W παριστάνει την ευθεία του διανύσματος $(2, 1)$ του \mathbb{R}^2

(δηλ. την ευθεία που διέρχεται από το σημείο $(0, 0)$ και το σημείο $(2, 1)$ και η οποία έχει εξίσωση $x - 2y = 0$)

β) Για κάθε $\vec{w} = (x, y) \in W$ ισχύει: $x - 2y = 0 \Leftrightarrow [1 \quad -2] \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = [0]$.

Δηλαδή: $W = \mathcal{N}(A)$, όπου $A = [1 \quad -2]$

γ) Θέλουμε $\mathcal{N}(B) = \mathcal{N}(A)$, δηλαδή το 2×2 σύστημα $B\vec{x} = \vec{0}$ να έχει τις ίδιες λύσεις με το 1×2 σύστημα $A\vec{x} = \vec{0}$. Για να συμβαίνει αυτό θα πρέπει οι γραμμές του B να είναι πολλαπλάσια της γραμμής του A . Δηλαδή κάθε γραμμή του B είναι της μορφής $[a \quad -2a]$ με $a \neq 0$. Έτσι, π.χ.

$$B = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -3 & 6 \end{bmatrix}$$

δ) Επειδή $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$, ο πίνακας G της απεικόνισης ως προς τις κανονικές βάσεις των \mathbb{R}^2, \mathbb{R} θα είναι 1×2 και $\ker f = \mathcal{N}(G)$.

Όμως, θέλουμε: $\ker f = W$, δηλ. $\mathcal{N}(G) = W \Rightarrow \mathcal{N}(G) = \mathcal{N}(A)$

Ο A είναι 1×2 , οπότε μπορούμε να πάρουμε $G = A$ δηλαδή: $G = [1 \quad -2]$, και άρα

η f θα έχει τη μορφή: $f(x, y) = [1 \quad -2] \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$ δηλαδή: $f(x, y) = x - 2y$

ΑΣΚΗΣΗ 11

Μια σύντομη παρατήρηση πριν ξεκινήσουμε να βρούμε τον A :

Η κανονική βάση του \mathbb{R}^3 είναι η $\mathbb{E} = \{\vec{e}_1, \vec{e}_2, \vec{e}_3\}$ με $\vec{e}_1 = (1, 0, 0)$, $\vec{e}_2 = (0, 1, 0)$ & $\vec{e}_3 = (0, 0, 1)$. Για τα διανύσματα της βάσης $\mathbb{B} = \{\vec{b}_1, \vec{b}_2, \vec{b}_3\}$ έχουμε:

$$f(\vec{b}_1) = (1, 0, 1) = \vec{e}_1 + \vec{e}_3$$

$$f(\vec{b}_2) = (2, 1, 3) = 2\vec{e}_1 + \vec{e}_2 + 3\vec{e}_3$$

$$f(\vec{b}_3) = (1, 1, 2) = \vec{e}_1 + \vec{e}_2 + 2\vec{e}_3$$

Ο πίνακας με στήλες τις συνιστώσες των $f(\vec{b}_1), f(\vec{b}_2), f(\vec{b}_3)$ ως προς τη βάση

$$\mathbb{E} = \{\vec{e}_1, \vec{e}_2, \vec{e}_3\} \text{ είναι ο: } A' = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 3 & 2 \end{bmatrix}$$

Ο A' είναι ο πίνακας της f ως προς τις βάσεις \mathbb{B} & \mathbb{E} του \mathbb{R}^3 . Δηλαδή $\forall \vec{x} \in \mathbb{R}^3$ έχουμε $f(\vec{x}) = A' \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}$, όπου (x_1, x_2, x_3) οι συνιστώσες του \vec{x} ως προς τη βάση \mathbb{B} και

το $f(\vec{x})$ που προκύπτει θα είναι διάνυσμα του \mathbb{R}^3 εκφρασμένο ως προς τη βάση \mathbb{E} . Γενικά, επειδή η f είναι απεικόνιση από τον \mathbb{R}^3 **πάλι στον** \mathbb{R}^3 , «είναι προτιμότερο» να έχουμε τον πίνακα της f όχι ως προς δύο βάσεις του \mathbb{R}^3 , αλλά ως προς **μία βάση**.

Για παράδειγμα, αν A είναι ο πίνακας της f ως προς τη βάση \mathbb{E} , τότε $\forall \vec{x} \in \mathbb{R}^3$ έχουμε $f(\vec{x}) = A\vec{x}$, όπου τόσο το \vec{x} όσο και το $f(\vec{x})$ που προκύπτει είναι εκφρασμένα ως προς τη βάση \mathbb{E} .

α) Ο πίνακας της f ως προς την κανονική βάση \mathbb{E} σχηματίζεται χρησιμοποιώντας ως στήλες τις συνιστώσες των $f(\vec{e}_1), f(\vec{e}_2), f(\vec{e}_3)$ ως προς τη βάση $\mathbb{E} = \{\vec{e}_1, \vec{e}_2, \vec{e}_3\}$. Εμείς ξέρουμε τα $f(\vec{b}_1), f(\vec{b}_2), f(\vec{b}_3)$, αλλά όχι τα $f(\vec{e}_1), f(\vec{e}_2), f(\vec{e}_3)$. Όμως:

$$\begin{aligned} f(1, 1, 1) = (1, 0, 1) &\Rightarrow f(\vec{e}_1 + \vec{e}_2 + \vec{e}_3) = \vec{e}_1 + \vec{e}_3 \Rightarrow \\ &\Rightarrow f(\vec{e}_1) + f(\vec{e}_2) + f(\vec{e}_3) = \vec{e}_1 + \vec{e}_3 \end{aligned} \quad (1)$$

$$\begin{aligned} f(0, 1, -1) = (2, 1, 3) &\Rightarrow f(\vec{e}_2 - \vec{e}_3) = 2\vec{e}_1 + \vec{e}_2 + 3\vec{e}_3 \Rightarrow \\ &\Rightarrow f(\vec{e}_2) - f(\vec{e}_3) = 2\vec{e}_1 + \vec{e}_2 + 3\vec{e}_3 \end{aligned} \quad (2)$$

$$f(1,2,1) = (1,1,2) \Rightarrow f(\vec{e}_1 + 2\vec{e}_2 + \vec{e}_3) = \vec{e}_1 + \vec{e}_2 + 2\vec{e}_3 \Rightarrow f(\vec{e}_1) + 2f(\vec{e}_2) + f(\vec{e}_3) = \vec{e}_1 + \vec{e}_2 + 2\vec{e}_3 \quad (3)$$

Δηλαδή, έχουμε να λύσουμε το σύστημα των εξισώσεων (1), (2), (3) με αγνώστους τα διανύσματα $f(\vec{e}_1), f(\vec{e}_2), f(\vec{e}_3)$. Το σύστημα αυτό γράφεται ως:

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} f(\vec{e}_1) \\ f(\vec{e}_2) \\ f(\vec{e}_3) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \vec{e}_1 + \vec{e}_3 \\ 2\vec{e}_1 + \vec{e}_2 + 3\vec{e}_3 \\ \vec{e}_1 + \vec{e}_2 + 2\vec{e}_3 \end{bmatrix} \Leftrightarrow \begin{bmatrix} f(\vec{e}_1) \\ f(\vec{e}_2) \\ f(\vec{e}_3) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} \vec{e}_1 + \vec{e}_3 \\ 2\vec{e}_1 + \vec{e}_2 + 3\vec{e}_3 \\ \vec{e}_1 + \vec{e}_2 + 2\vec{e}_3 \end{bmatrix}$$

Χρησιμοποιώντας απαλοιφή Gauss-Jordan (άσκηση για σπίτι) βρίσκουμε ότι

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 3 & 1 & -2 \\ -1 & 0 & 1 \\ -1 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\text{Άρα: } \begin{bmatrix} f(\vec{e}_1) \\ f(\vec{e}_2) \\ f(\vec{e}_3) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 1 & -2 \\ -1 & 0 & 1 \\ -1 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \vec{e}_1 + \vec{e}_3 \\ 2\vec{e}_1 + \vec{e}_2 + 3\vec{e}_3 \\ \vec{e}_1 + \vec{e}_2 + 2\vec{e}_3 \end{bmatrix} \Leftrightarrow \begin{bmatrix} f(\vec{e}_1) \\ f(\vec{e}_2) \\ f(\vec{e}_3) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3\vec{e}_1 - \vec{e}_2 + 2\vec{e}_3 \\ \vec{e}_2 + \vec{e}_3 \\ -2\vec{e}_1 - 2\vec{e}_3 \end{bmatrix}$$

Επομένως, ο πίνακας της f ως προς την κανονική βάση $\mathbb{E} = \{\vec{e}_1, \vec{e}_2, \vec{e}_3\}$ είναι ο:

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 0 & -2 \\ -1 & 1 & 0 \\ 2 & 1 & -2 \end{bmatrix}$$

β) Έχουμε:

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 0 & -2 \\ -1 & 1 & 0 \\ 2 & 1 & -2 \end{bmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} 1/3 & (-2/3) \\ (+) & (+) \end{matrix}} \begin{bmatrix} 3 & 0 & -2 \\ 0 & 1 & -2/3 \\ 0 & 1 & -2/3 \end{bmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} (-1) \\ (+) \end{matrix}} \begin{bmatrix} 3 & 0 & -2 \\ 0 & 1 & -2/3 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = U$$

$$r(A) = \{\text{πλήθος μη-μηδενικών γραμμών του } U\} = 2$$

$$\text{Άρα: } \dim(\text{Im } f) = r(A) = 2$$

Δηλαδή το $\text{Im } f$ που είναι ένας διανυσματικός υπόχωρος του \mathbb{R}^3 έχει διάσταση 2.

Άρα παριστάνει ένα επίπεδο του \mathbb{R}^3 που περνά από το $(0,0,0)$.

$$\gamma) \text{ Έχουμε: } A\vec{x} = \vec{0} \Leftrightarrow U\vec{x} = \vec{0} \Leftrightarrow \begin{bmatrix} 3 & 0 & -2 \\ 0 & 1 & -2/3 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Βασικές μεταβλητές: x_1, x_2 , Ελεύθερη μεταβλητή: x_3

Ανάδρομη αντικατάσταση:

$$2^{\text{η}} \text{ εξίσωση: } x_2 - \frac{2}{3}x_3 = 0 \Rightarrow x_2 = \frac{2}{3}x_3$$

$$1^{\text{η}} \text{ εξίσωση: } 3x_1 - 2x_3 = 0 \Rightarrow x_1 = \frac{2}{3}x_3$$

$$\text{Άρα: } \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{2}{3}x_3 \\ \frac{2}{3}x_3 \\ x_3 \end{bmatrix}, \text{ δηλ. } \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = x_3 \begin{bmatrix} 2/3 \\ 2/3 \\ 1 \end{bmatrix}, \text{ με } x_3 \in \mathbb{R}$$

$$\text{Επομένως: } \{ \text{μια βάση του } \ker f \} = \left\{ \begin{bmatrix} 2/3 \\ 2/3 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$$

δηλαδή ο $\ker f$ παριστάνει την ευθεία του διανύσματος $\left(\frac{2}{3}, \frac{2}{3}, 1\right)$ του \mathbb{R}^3

[δηλ. την ευθεία που διέρχεται από το σημείο $(0,0,0)$ και το σημείο $\left(\frac{2}{3}, \frac{2}{3}, 1\right)$]

- δ)** Από το (β) προκύπτει ότι $\{ \text{μια βάση του } \text{Im } f \} = \{ \text{οι στήλες του } A \text{ που αντιστοιχούν στις στήλες του } U \text{ που έχουν τους οδηγούς} \} = \{ 1^{\text{η}} \ \& \ 2^{\text{η}} \ \text{στήλη του } A \}$

$$\text{Δηλ. } \{ \text{μια βάση του } \text{Im } f \} = \left\{ \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$$

Άρα, $\forall \vec{w} \in \text{Im } f$ υπάρχουν μοναδικά $\lambda_1, \lambda_2 \in \mathbb{R}$ τέτοια ώστε:

$$\vec{w} = \lambda_1 \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix} + \lambda_2 \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \Leftrightarrow \vec{w} = \lambda_1 \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix} + \lambda_2 \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} + 0 \begin{bmatrix} -2 \\ 0 \\ -2 \end{bmatrix} \Leftrightarrow \vec{w} = \begin{bmatrix} 3 & 0 & -2 \\ -1 & 1 & 0 \\ 2 & 1 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \lambda_1 \\ \lambda_2 \\ 0 \end{bmatrix} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \vec{w} = A \begin{bmatrix} \lambda_1 \\ \lambda_2 \\ 0 \end{bmatrix} \Leftrightarrow \vec{w} = A \underbrace{\left(\lambda_1 \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + \lambda_2 \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} \right)}_{\vec{v}} \Leftrightarrow \vec{w} = A\vec{v} \Leftrightarrow \vec{w} = f(\vec{v})$$

δηλαδή $\forall \vec{w} \in \text{Im } f$, $\exists \vec{v} \in \langle (1,0,0), (0,1,0) \rangle$ (δηλ. $\vec{v} \in \langle \vec{e}_1, \vec{e}_2 \rangle$) τέτοιο ώστε $\vec{w} = f(\vec{v})$

Επίσης, $\dim \langle \vec{e}_1, \vec{e}_2 \rangle = 2$ διότι τα \vec{e}_1, \vec{e}_2 είναι γραμμικώς ανεξάρτητα. Επομένως, ο ζητούμενος διανυσματικός υπόχωρος του \mathbb{R}^3 είναι ο $V = \langle \vec{e}_1, \vec{e}_2 \rangle$, δηλαδή το επίπεδο των διανυσμάτων \vec{e}_1, \vec{e}_2 .

$$\epsilon) f(\vec{v}) = (6, -1, 5) \Leftrightarrow A\vec{v} = \underbrace{\begin{bmatrix} 6 \\ -1 \\ 5 \end{bmatrix}}_{\vec{b}}$$

Επειδή, έχουμε ήδη κάνει τη διαδικασία $A \xrightarrow{\text{απαλοιφές}} U$, δεν χρειάζεται να κάνουμε όλη τη διαδικασία απαλοιφής Gauss $[A|\vec{b}] \xrightarrow{\text{απαλοιφές}} [U|\vec{d}]$. Αρκεί να εφαρμόσουμε στο \vec{b} τα ίδια στάδια απαλοιφής που εφαρμόσαμε στη διαδικασία $A \xrightarrow{\text{απαλοιφές}} U$.

$$\text{Έχουμε: } \vec{b} = \begin{bmatrix} 6 \\ -1 \\ 5 \end{bmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} 1/3 & (-2/3) \\ \leftarrow (+) & \\ \leftarrow (+) & \end{matrix}} \begin{bmatrix} 6 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} (-1) \\ \leftarrow (+) \end{matrix}} \begin{bmatrix} 6 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \vec{d}$$

$$\text{Άρα: } A\vec{v} = \vec{b} \Leftrightarrow U\vec{v} = \vec{d} \Leftrightarrow \begin{bmatrix} 3 & 0 & -2 \\ 0 & 1 & -2/3 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Βασικές μεταβλητές: x, y

Ελεύθερη μεταβλητή: z

Ανάδρομη αντικατάσταση:

$$2^{\text{η}} \text{ εξίσωση: } y - \frac{2}{3}z = 1 \Rightarrow y = 1 + \frac{2}{3}z$$

$$1^{\text{η}} \text{ εξίσωση: } 3x - 2z = 6 \Rightarrow x = 2 + \frac{2}{3}z$$

$$\text{Επομένως: } \vec{v} = \begin{bmatrix} 2 + \frac{2}{3}z \\ 1 + \frac{2}{3}z \\ z \end{bmatrix} \text{ δηλ. } \vec{v} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} + z \begin{bmatrix} 2/3 \\ 2/3 \\ 1 \end{bmatrix}, \text{ με } z \in \mathbb{R}$$

δηλ. υπάρχουν άπειρα διανύσματα $\vec{v} \in \mathbb{R}^3$ με $f(\vec{v}) = (6, -1, 5)$.

π.χ. ένα τέτοιο διάνυσμα είναι το $\vec{v} = (2, 1, 0)$ (για $z = 0$),

ενώ ένα άλλο είναι το $\vec{v} = (0, -1, -3)$ (για $z = -3$)

στ) Θέλουμε $\forall \vec{w} \in W$ να υπάρχει $\lambda \in \mathbb{R}$ τέτοιο ώστε:

$$f(\vec{w}) = \lambda \begin{bmatrix} 6 \\ -1 \\ 5 \end{bmatrix} \Leftrightarrow A\vec{w} = \lambda \vec{b}$$

Όμως, στο (ε) είδαμε ότι το σύστημα $A\vec{v} = \vec{b}$ έχει τη γενική λύση:

$$\vec{v} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} + z \begin{bmatrix} 2/3 \\ 2/3 \\ 1 \end{bmatrix}, \text{ με } z \in \mathbb{R}$$

Άρα, το $A\vec{w} = \lambda\vec{b}$ έχει τη λύση: $\vec{w} = \lambda \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} + z \begin{bmatrix} 2/3 \\ 2/3 \\ 1 \end{bmatrix}$, με $\lambda, z \in \mathbb{R}$

Δηλαδή $W = \left\langle (2,1,0), \left(\frac{2}{3}, \frac{2}{3}, 1\right) \right\rangle$

Επίσης, $\dim W = 2$ διότι τα $\vec{w}_1 = (2,1,0)$, $\vec{w}_2 = \left(\frac{2}{3}, \frac{2}{3}, 1\right)$ είναι γραμμικώς ανεξάρτητα (μη-συνευθειακά). Επομένως, ο ζητούμενος διανυσματικός υπόχωρος του \mathbb{R}^3 είναι ο $W = \langle \vec{w}_1, \vec{w}_2 \rangle$, δηλαδή το επίπεδο των διανυσμάτων \vec{w}_1, \vec{w}_2 .

ΑΣΚΗΣΗ 12

α) Επειδή ο A είναι τετραγωνικός, η απεικόνιση $L_A : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ είναι «1-1» ανν είναι «επί», το οποίο συμβαίνει ανν $\det A \neq 0$.

Έχουμε: $\det A = 1 \cdot 4 - 2 \cdot 2 = 0$, και άρα η L_A δεν είναι «1-1», ούτε «επί».

Επίσης, επειδή ο A είναι μη-μηδενικός 2×2 και $\det A = 0$ συνεπάγεται ότι $r(A) = 1$. Άρα:

$$\dim(\ker L_A) = n - r(A) = 2 - 1 = 1$$

$$\dim(\text{Im } L_A) = r(A) = 1$$

β) Επειδή ο B είναι τετραγωνικός, η απεικόνιση $L_B : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ είναι «1-1» ανν είναι «επί», το οποίο συμβαίνει ανν $\det B \neq 0$.

Έχουμε: $\det B = 0 \cdot 1 - 3 \cdot 2 = -6 \neq 0$, και άρα η L_B είναι «1-1» & «επί».

Επίσης, επειδή η L_B είναι «1-1», θα έχουμε: $\dim(\ker L_B) = 0$

$$\text{Επιπλέον: } \dim(\ker L_B) + \dim(\text{Im } L_B) = \dim \mathbb{R}^2 \Rightarrow \dim(\text{Im } L_B) = 2$$

γ) Έχουμε: $r(C) = 1 = m < 3 = n$, και άρα η απεικόνιση $L_C : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ είναι «επί», αλλά όχι «1-1». Επίσης:

$$\dim(\text{Im } L_C) = r(C) = 1$$

$$\dim(\ker L_C) = n - r(C) = 3 - 1 = 2$$

δ) Έχουμε:

$$D = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 2 & 1 \\ -1 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix} \xrightarrow[\leftarrow (+)]{1/3} \begin{bmatrix} 3 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 5/3 & -2/3 \end{bmatrix} = U$$

Άρα: $r(D) = 2 = m < 4 = n$, και επομένως, η απεικόνιση $L_D : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^2$ είναι «επί», αλλά όχι «1-1». Επίσης:

$$\dim(\text{Im } L_D) = r(D) = 2$$

$$\dim(\ker L_D) = n - r(D) = 4 - 2 = 2$$